

RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

01

Ročník XX.
január
2026

MESTO PREBERÁ PARKOVACÍ SYSTÉM V CENTRE

TÉMA

Nový systém parkovania zvýhodní rezidentov.

Strana 4 - 5

HLASUJTE

Rozhodnite, ktoré projekty z participatívneho rozpočtu sa zrealizujú.

Strana 7

INFORMUJEME

Legenda spred sto rokov oživa, v lokalite Urpínskych serpentín vznikne tančiareň.

Strana 10

Banskobystričania si užívajú skvelé podmienky v Areáli zimných športov

Banská Bystrica a jej okolie ponúkajú priaznivcom bežeckého lyžovania množstvo atraktívnych možností. Vďaka pracovníkom Záhradníckych a rekreačných služieb (ZAaRES) môžu obyvatelia, obyvatelky aj návštevníci mesta každoročne využívať približne 75 kilometrov upravených tratí v prírode, ale aj jedinečný mestský okruh na plážovom kúpalisku. Zimná sezóna tak v Banskej Bystrici každoročne prináša možnosti aktívneho trávenia voľného času pre širokú verejnosť priamo v mestskom prostredí.

S novým rokom prišlo aj mrazivé počasie a snehová nádielka, ktorá zimným športom praje. Pracovníkom ZAaRES-u sa tak podarilo sprevádzkovať aj spomínaný veľký okruh v Areáli zimných športov, ktorý lemujú jazero. Trať v dĺžke 950 metrov má dostatočné množstvo snehovej pokrývky a za predpokladu, že mrazy budú pretrvávajúť, pracovníci majú v pláne vyrábať ďalší technický sneh. Ako potvrdil Matej Libič zo ZAaRES-u, v kompletne zasneženom areáli začali tiež kurzy bežkovania pre školy z okolia, ako tomu bolo aj minulý rok. „V tomto čase treba počítať prechodné so zvýšenou premávkou na trati, prosíme preto o vzájomnú ohľaduplnosť,“ odkázal obyvateľom. So stúpajúcou popularitou bežeckého lyžovania stúpajú i náklady na starostlivosť o trate. Aj tento rok môžu obyvatelia a návštevníci prispieť na ich údržbu v dobrovoľnej zbierke na účet: IBAN SK97 7500 0000 0040 2531 4485, variabilný symbol: VS 9999, s možnosťou uvedenia mena a priezviska, obchodného mena prispievateľa v správe. Dobrovoľný príspevok je možné odovzdať aj v hotovosti v pokladni Záhrad-

Fotografie: MsÚ BB

Areál zimných športov
je pre verejnosť
sprístupnený denne
od 7:00 do 20:00 hod.

níckych a rekreačných služieb na Švermovej 45. Dobrovoľná zbierka bola vyhlásená aj v predošlej sezóne a vyzbierané financie boli použité na servis ratraku.

Areál zimných športov je dlhodobo vnímaný ako dostupné miesto na pohyb, ktoré spája šport, rekreáciu a pobyt v prírode. Pravidelná údržba tratí umožňuje, aby sa bežeckému lyžovaniu mohli venovať obyvatelia rôznych vekových kategórií a výkonnostných úrovní v závislosti od aktuálnych snehových a poveternostných podmienok.

Okrem okruhu na plážovom kúpalisku sa pracovníci ZAaRES-u starajú o ďalšie desiatky kilometrov tratí v Kremnických vrchoch. Ide o obľúbené trasy Králiky – Chata nad Tajovom – Kordíky, Králiky – Kordíčka zväžnica – Kordíky, Králiky – Hostinec, Králiky – Skalka, Králiky – Horné Pršany a bežecký areál Králiky. V spolupráci s Parksnow Donovaly upravujú aj trate v Starohorských vrchoch medzi Šachtíčkami a Donovalmi v dĺžke 23 km. V pohorí Veľká Fatra je počas zimy pravidelne upravovaný šesťkilometrový úsek Malý Šturec – Túfna.

B. Károlyová

Otázka pre čitateľov

Gratulujeme výhercom a súťažíme ďalej

V poslednom čísle Radničných novín ste mali možnosť zapojiť sa do súťaže o zaujímavé ceny. Stačilo odpovedať na súťažnú otázku: Koľko členov má novovzniknutý Mestský mládežnícky parlament? Správna odpoveď je 17. Výherkyňami sú **pani Eva Šagátová** a **pani Monika Zúbriková**.

Teší nás veľký čitateľský záujem o súťaže v Radničných novinách a srdečne gratulujeme výherkyňam. Ceny si môžu vyzdvihnúť v redakcii Radničných novín na mestskom úrade (prihlásite sa v kancelárii prvého kontaktu).

V súťažení pokračujeme a opäť hráme o prezentačné predmety mesta Banská Bystrica. Tento mesiac sa Vás pýtame:

Koľko druhov rezidentských parkovacích kariet vydáva mesto?

- A) jeden druh
- B) tri druhy
- C) osem druhov

Odpovede nám môžete posilať do 7. februára 2026 na adresu Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail_ ranicne-noviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž. Mená víťazov zverejníme vo februárovom vydaní Radničných novín.

B. Károlyová

Informácie z mestského úradu

01. Máte akreditovaný opatrovateľský kurz?

Hľadáme nové posily do nášho tímu opatrovateľiek – do terénu, kde pomáhame klientom priamo v ich domácom prostredí, ale aj do zariadení pre seniorov. Ak vás baví práca s ľuďmi, máte prirodzenú empatiu, trpezlivosť a chuť spríjemniť každodenný život seniorom či zdravotne odkázaným osobám, ozvite sa nám. Zašlite žiadosť a životopis osobne alebo poštou na adresu Mestského úradu, Oddelenie riadenia ľudských zdrojov, Československej armády 26, Banská Bystrica alebo e-mailom na denisa.lapsanska@banskabystrica.sk.

Oddelenie riadenia ľudských zdrojov MsÚ

02. Pracovníci Štatistického úradu SR môžu navštíviť aj domácnosti v Banskej Bystrici

Štatistický úrad SR realizuje na úseku štatistiky práce Výberové zisťovanie pracovných síl, ktoré sa pravidelne vykonáva vo všetkých európskych krajinách. V zmysle vyhlášky sa toto zisťovanie uskutoční aj v roku 2026. Účelom zisťovania je získať informácie na hodnotenie štruktúry zamestnanosti a nezamestnanosti v Slovenskej republike a v jednotlivých regiónoch. Výsledky zisťovania sa využijú na koncipovanie a usmerňovanie sociálnej politiky a politiky zamestnanosti, pri výpočtoch ukazovateľov práce a miezd v systéme národných účtov, na plnenie Európskeho štatistického programu a na plnenie záväzkov vyplývajúcich z členstva Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách. Vybrané domácnosti v Banskej Bystrici navštívi zamestnanec Štatistického úradu SR poverený funkciou opytovateľa, ktorý je povinný preukázať sa v domácnostiach osobitným povere-

ním. Všetky informácie a názory, ktoré nám v rámci tohto zisťovania domácnosti poskytnú, sú chránené, nezverejňujú sa a slúžia výlučne pre potreby štátnej štatistiky. Za ochranu dôverných aj osobných údajov zodpovedá Štatistický úrad Slovenskej republiky, ktorého zamestnanci sú viazaní mlčanlivosťou o všetkých štatistických údajoch a osobných údajoch, ktoré sa pri svojej práci dozvedia. Podrobnejšie informácie o zisťovaní sa môžete dozvedieť na webovom sídle ŠÚ SR alebo telefonicky na tel. č. 048/4323 287.

Štatistický úrad SR

03. Prevencia počas chrípkovej sezóny

V období chrípkovej sezóny cirkulujú medzi ľuďmi vírusy chrípky ale aj iní pôvodcovia ochorení, ktorí zapríčínajú chrípke podobné ochorenia. Chrípka a chrípke podobné ochorenia sú respiračné infekcie, ktoré majú podobné príznaky a aj mechanizmus prenosu.

Je potrebné:

- vyhýbať sa kontaktu s osobami s príznakmi ochorenia,
- dôkladná hygiena rúk (umývanie mydlom a teplou vodou, použitie dezinfekcie na ruky na báze alkoholu) po každom návrate domov či po príchode do práce, po ceste v hromadných prostriedkoch, pred a po návšteve lekára a nemocnice, pred, počas, po príprave jedla a pred jeho konzumáciou, po použití toalety, pri akomkoľvek pociťovaní nečistých rúk,
- dodržiavať respiračnú etiketu (kašeľ a kýchanie do jednorazovej vreckovky či lakťovej jamky, nie do dlane), bezodkladné vyhadzovanie použitých vreckoviek do uzatvárateľnej nádoby na odpad,
- časté krátke nárazové vetranie miestností niekoľkokrát počas dňa,
- dbať na dodržiavanie hygienických návykov špeciálne u detí, naučiť ich správne umývanie rúk a respiračnej etikete (vyfúkajú si nos, kýchanie a kašeľ do vreckovky/rukáva/lakťovej jamky, nie do dlane),
- očkovanie proti respiračným ochoreniam (ideálnu ochranu očkovaním pred respiračnými ochoreniami predstavuje takzvaná triáda očkovania, teda kombinácia ochrany pred COVID-19, chrípkou a proti pneumokokovým ochoreniam),
- obmedziť podávanie rúk, objímanie pri pozdrave, nedotýkať sa tváre a očí neumytými rukami,

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

JANUÁR 2026

- pravidelná dezinfekcia povrchov, ktorých sa ľudia často dotýkajú, prípadne nezdierať osobné predmety s inými ľuďmi,
- v materských školách dôsledne vykonávať vstupný ranný filter, vďaka ktorému sa zamedzí, aby sa do kolektívu dostalo choré či nedoliečené dieťa,
- v čase zvýšenej chorobnosti na pracovisku zvážiť nevyhnutnosť porád a podobných fyzických stretnutí; ak to povaha práce dovoľuje, využiť prácu z domu,
- v prípade prvých príznakov ochorenia zostať ihneď doma, aby sa zamedzilo šíreniu ochorenia, napríklad v pracovných či detských kolektívoch a iných verejných priestoroch a liečiť sa,
- v prípade ochorenia sa nestretávať s osobami, ktoré s vami nežijú v jednej domácnosti, obzvlášť, ak ide o vysoko rizikové skupiny (seniori, chronicky chorí, imunokompromitované osoby, tehotné ženy, malé deti a bábätká),
- mať prekryté dýchacie cesty odporúčame návštevníkom v nemocniciach, čakárňach a ambulanciách lekárov, domovoch sociálnych služieb a lekárnach.

RÚVZ BB

04. Podvodníci sa vydávajú za zdravotnú poisťovňu

Všeobecná zdravotná poisťovňa (VŠZP) upozorňuje na pretrvávajúcu smishingovú kampaň – podvodné SMS správy, v ktorých sa podvodníci vydávajú za VŠZP s cieľom vylákať osobné údaje. Podvodné správy informujú o údajnom „konci platnosti karty poistenca“ a obsahujú odkaz na falošnú webovú stránku. Upozorňujeme, že VŠZP nikdy nežiada klientov o aktualizáciu údajov prostredníctvom SMS alebo internetu. Platnosť svojej karty poistenca si môžete overiť na ktorejkoľvek pobočke VŠZP. Ak ste takúto správu dostali, neklikajte na odkaz, neposkytujte osobné ani platobné údaje. VŠZP aktívne rieši túto podvodnú kampaň v spolupráci s odborníkmi na kybernetickú bezpečnosť. Buďte obozretní a chráňte svoje údaje.

Všeobecná zdravotná poisťovňa

Mesto prebralo parkovací systém v centre, rezidenti sú zvýhodnení

Parkovacia politika v centrálnej časti Banskej Bystrice má od 1. januára nové pravidlá, ktoré sú nastavené tak, aby uprednostňovali potreby rezidentov a obyvateľov mesta. Ich cieľom je lepšie chrániť parkovanie v obytných častiach a priniesť spravodlivejšie využívanie verejného priestoru. V nasledujúcich riadkoch vám prinášame praktický manuál k zmenám v parkovaní vrátane odpovedí na najčastejšie otázky.

Ešte v októbri minulého roka odkúpila samospráva existujúce parkovacie automaty v centre mesta do svojho majetku od spoločnosti EEI, ktorá ich prevádzkovala. Spoločnosť prevádzkovala celkom 43 automatov, mesto odkúpilo 28 kusov, ktoré boli vo vyhovujúcom technickom stave a ktoré prešli upgradom. Zvyšných 15 technicky opotrebovaných automatov bolo vymenených za nové zariadenia vybavené všetkými potrebnými parametrami. Všetky parkovacie automaty boli zároveň doplnené príslušným technickým vybavením pre zabezpečenie platby kartou a možnosť zadávať na klávesnici konkrétne EČV. Parkujúci sa tak už nebudú musieť s lístkom za parkovanie vracaf späť k svojmu vozidlu a umiestňovať ho za čelné sklo. Mesto od tohto roka zastrešuje parkovaciú politiku v centre ako jediný prevádzkovateľ. Znamená to zjednotenie pravidiel vydávania rezidentských parkovacích kariet a nastavenie novej cenovej politiky, pričom zvýhodnení budú obyvatelia s trvalým pobytom v Banskej Bystrici.

Príjmy z parkovania budú investované späť do vašich lokalít

Po novom si obyvatelia budú môcť vybrať až z troch rôznych typov rezidentských parkovacích kariet, ktoré budú platiť priamo v ich príslušných parkovacích zónach. Tento systém má priniesť lepšie prispôsobenie sa potrebám rezidentov v jednotlivých lokalitách. Mesto získané financie z parkovania následne opätovne investuje späť do zlepšovania miestnej infraštruktúry, najmä do budovania nových parkovacích miest, ako aj do rekonštrukcií ciest a chodníkov, ktoré Banskobystričania každodenne využívajú.

Rezidentská parkovacia karta

Rezidentská karta je určená pre obyvateľov žijúcich v meste Banská Bystrica. Na každý byt môžu byť vydané maximálne dve rezidentské parkovacie karty, pričom obyvateľ sa preukáže vzťahom k bytu – nájomom, vlastníctvom, spoluvlastníctvom. Rozlišujeme tri druhy rezidentských parkovacích kariet:

- ✓ **Rezidentská parkovacia karta „A“**
obyvatelia s trvalým pobytom v danej parkovacej zóne – 20 eur/rok na prvé vozidlo, 100 eur/rok na druhé vozidlo.
- ✓ **Rezidentská parkovacia karta „B“**
obyvatelia bez trvalého pobytu v danej parkovacej zóne, ktorí však majú trvalé bydlisko v meste Banská Bystrica, a majú vzťah k bytu (vlastníctvo, spoluvlastníctvo alebo nájomný vzťah) – suma za prvé vozidlo 100 eur/rok, za druhé vozidlo 100 eur/rok.
- ✓ **Rezidentská parkovacia karta „C“**
obyvatelia bez trvalého pobytu v meste Banská Bystrica, ktorí majú vzťah k bytu (vlastníctvo, spoluvlastníctvo alebo nájomný vzťah) – suma za prvé vozidlo 300 eur/rok a za druhé vozidlo 300 eur/rok.

Jednou z dôležitých podmienok pre vydanie rezidentskej parkovacej karty je aj vzťah k motorovému vozidlu – žiadateľ o parkovaciu kartu musí byť zapísaný ako držiteľ vozidla v technickom preukaze v časti I a v časti II ako držiteľ osvedčenia, alebo zdokladuje vzťah k služobnému vozidlu zmluvou so zamestnávateľom o pridelení aj na súkromné účely.

Kredity pre návštevu

Držitelia rezidentskej parkovacej karty na prvé vozidlo majú zároveň k dispozícii bezplatné kredity pre svoje návštevy, ktoré sú súčasťou parkovacej karty na prvé vozidlo a ktoré môžu jednoducho využívať pomocou aplikácie DataMesta bez toho, aby o nich museli požiadať. V rámci aplikácie je možné zadať EČV a počet hodín, ktoré sa budú postupne odpočítavať.

Kedy a ako môžem požiadať o vydanie rezidentskej parkovacej karty?

V prípade, že disponujete rezidentskou parkovacou kartou od spoločnosti EEI, táto vám zostáva v platnosti do doby jej expirácie. Následne budete môcť požiadať mesto Banská Bystrica o vydanie novej rezidentskej parkovacej karty. Možnosť získať rezidentskú parkovaciu kartu bude od januára 2026. Ak rezidentskou kartou nedisponujete, môžete tak urobiť nasledovne:

Mesto vytvorilo webovú aplikáciu DataMesta (datamesta.banskabystrica.sk), cez ktorú si rýchlo a jednoducho z pohodlia domova založíte konto občana a následne vybavíte všetko potrebné súvisiace nielen s parkovaním. Registrácia a vytvorenie konta občana v Mojej zóne je veľmi jednoduché a stačí na to pár krokov:

- ☑ V aplikácii datamesta.banskabystrica.sk zadajte vašu emailovú adresu a overte ju potvrdením emailu, ktorý vám aplikácia okamžite odošle (prosím skontrolujte si aj „spam“) a presmeruje vás na formulár
- ☑ Po vyplnení formulára a priložením povinnej prílohy (fotka OP žiadateľa) bude vaša požiadavka spracovaná a schválená.
- ☑ Vaše konto občana sa aktivuje a vy môžete ďalej komunikovať elektronicky pre potreby vybavenia parkovacej karty alebo aj úhrady daní a poplatkov.
- ☑ Elektronickou žiadosťou, ktorú nájdete po otvorení menu v ľavom hornom rohu vášho konta „Moja zóna“ vás prevedie aj podrobnejší postup uvedenia na webe www.banskabystrica.sk/parkovanie

Možnosť získať rezidentskú parkovaciu kartu bude aj v Klientskom centre Mestského úradu na adrese Československej armády 26.

Pokračujeme v regulácii parkovania v meste

V každom meste na Slovensku zaznamenávame v posledných rokoch výrazný a dlhodobý nárast počtu automobilov, ktorý má priamy vplyv na každodenný život obyvateľov. Tento trend sa nevyhol ani Banskej Bystrici. Sídlišká a obytné zóny pritom vznikali v období, keď bol počet áut násobne nižší, preto nikdy neboli projektované na takú dopravnú záťaž, s akou sa stretávame dnes. Výsledkom je zvýšený tlak na verejný priestor, nedostatok parkovacích miest a znížený komfort bývania. Aj z tohto dôvodu Banská Bystrica, rovnako ako mnohé iné slovenské mestá, pristupuje k zmenám v oblasti parkovania a zavádza systém regulácie parkovania. Jeho hlavným cieľom je nastaviť jasné a zrozumiteľné pravidlá, ktoré určujú, kde a za akých podmienok je možné parkovať, a zároveň prispievajú k spravodlivejšiemu využívaniu verejného priestoru. Jedným z najdôležitejších nástrojov regulácie je vytváranie parkovacích zón, ktoré pri parkovaní zvyčajne trvalo bývajúcich obyvateľov mesta. Banskobystričania majú možnosť získať rezidentskú parkovaciu kartu za výrazne výhodnejších podmienok, vďaka ktorej môžu parkovať vo svojej parkovacej zóne počas celého roka. Tento systém posilňuje princíp, že verejný priestor v okolí domov má v prvom rade slúžiť tým, ktorí v danej lokalite žijú. Sprievodným a overiteľným efektom regulácie parkovania je pokles počtu parkujúcich vozidiel v novozriadených parkovacej zónach. V praxi to znamená, že parkovanie je pre miestnych obyvateľov jednoduchšie, prehľadnejšie a dostupnejšie, keďže z ulíc ubúdajú autá, ktoré tam dlhodobo parkovali bez väzby na danú lokalitu. Zlepšuje sa tým nielen komfort parkovania, ale aj celková kvalita verejného priestoru.

V Banskej Bystrici pritom nejde o úplnú no-

vinku. Už pred viac ako desiatimi rokmi bolo zaregulovaných šesť lokalít v bezprostrednom dotyku s centrom mesta, kde sa parkovanie dlhodobo ukazovalo ako problém. Obyvatelia si na rezidentský systém postupne zvykli a v niektorých prípadoch ho dokonca sami iniciovali. Dôvodom bolo najmä to, že ich parkovacie miesta obsadzovali vodiči, ktorí sa chceli vyhnúť platenému parkovaniu v centre mesta.

Jednou z dôležitých podmienok pre vydanie rezidentskej parkovacej karty je aj vzťah k motorovému vozidlu – žiadateľ o parkovaciu kartu musí byť zapísaný ako držiteľ vozidla v technickom preukaze v časti I a v časti II ako držiteľ osvedčenia, alebo zdokladuje vzťah k služobnému vozidlu zmluvou so zamestnávateľom o pridelení aj na súkromné účely.

Samospráva preto pristupuje k regulácii parkovania postupne, po jednotlivých mestských častiach, s cieľom reagovať na konkrétne potreby územia. Od 1. septembra 2024 boli parkovacie zóny zavedené na Uhlisku, v Podlaviciach a na Severnej – Bakossovej ulici. Od tohto roka zároveň platia nové pravidlá pre centrálnu zónu mesta. V nasledujúcich rokoch má mesto v pláne zaregulovať aj ďalšie lokality, ako sú Sídliisko, Radvaň a Kráľová, ako aj najväčšie sídliská Banskej Bystrice – Fončordu a Sásosú.

Cieľom nových pravidiel nie je obmedzovať mobilitu, ale vytvoriť systém, ktorý bude predvídateľný, férový a zrozumiteľný pre všetkých používateľov verejného priestoru. Prevzatie parkovacieho systému do správy mesta

zároveň znamená väčšiu kontrolu nad tým, ako sú pravidlá nastavované a ako sa s výnosmi z parkovania ďalej nakladá. Samospráva tak môže flexibilnejšie reagovať na potreby jednotlivých lokalít a postupne upravovať systém na základe reálnych skúseností z praxe. Elektronická forma vybavovania parkovacích kariet predstavuje výrazné zjednodušenie administratívneho procesu. Obyvatelia už nemusia opakovane navštevovať úrad, keďže väčšinu úkonov je možné realizovať online, v čase, ktorý im najviac vyhovuje. Regulácia parkovania má okrem dopravného aj širší urbanistický rozmer. Menej zaparkovaných vozidiel v uliciach vytvára priestor pre bezpečnejší pohyb chodcov, lepšiu priechodnosť pre záchranné zložky a v niektorých prípadoch aj pre zeleň alebo drobné úpravy verejného priestoru. Skúsenosti z iných slovenských miest ukazujú, že po zavedení parkovacích zón dochádza postupne k stabilizácii situácie. Obyvatelia si na systém zvykajú a parkovanie sa stáva menej stresujúcou každodennou súčasťou života v meste.

Odpovede na najčastejšie otázky nájdete na: www.banskabystrica.sk/parkovanie. V prípade potreby sme vám k dispozícii na e-mailovej adrese parkovanie@banskabystrica.sk alebo na telefónnych číslach 048/4330 633 a 048/4330 462.

Z. Marhefková, B. Károlyová

Nezávislý posudok potvrdil nevyhnutnosť bezpečnostných výrubov v mestskom parku

V rámci prípravy revitalizácie národnej kultúrnej pamiatky Mestského parku na Tajovského ulici a po verejnej diskusii o navrhovaných zásahoch do drevinového porastu si mesto nechalo vypracovať nezávislý dendrologický posudok zdravotného stavu 415 stromov so zameraním na ich prevádzkovú bezpečnosť. Samospráva má k dispozícii výsledky tohto skúmania a nadväzuje na ne ďalšími krokmi.

Dokument, ktorý bol mestu doručený v závere roka 2025, vypracoval certifikovaný arborista Martin Kolník, a to na odporúčanie organizácie ISA Slovensko, ktorá združuje odborníkov v oblasti starostlivosti o dreviny. Arborista pracoval na posudku od októbra v spolupráci s krajinnými architektami z ateliéru Gulačová Šereš architekti, autorkami dendrologického posudku a projektantkami revitalizácie mestského parku, ako aj so zástupcami mestskej organizácie ZAaRES.

Dreviny rozdelené do piatich skupín

„Mojou úlohou bolo stanoviť deliacu líniu medzi skupinou stromov, ktoré ohrozujú prevádzkovú bezpečnosť parku a ktoré by mali byť odstránené alebo ošetrované, aby mohol byť park opäť otvorený. Riešené stromy boli rozdelené do piatich skupín - stromy na urgentný výrub, výrub z dôvodu zlého zdravotného stavu, ostávajúce stromy, stromy potenciálne kolízne so stavebnou činnosťou a stromy potenciálne určené na výrub z kompozičných dôvodov, pričom posledné dve skupiny budú prehodnocované projektantmi spolu s odborným poradným tímom,“ hovorí certifikovaný arborista Martin Kolník.

Konzultačná pomoc od odborníkov

Na časti posudzovaných stromov bola vykonaná kontrola akustickým tomografom, ktorú zabezpečovali pracovníci zo Slovenskej akadémie vied Nitra. Konzultačnú pomoc pri vybranej skupine stromov poskytli aj odborníci na hodnotenie stavu a funkčnosti mestskej vegetácie so zameraním na dreviny z Katedry plánovania a tvorby krajiny, Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene Ing. Dušan Daniš, PhD. a Ing. Juraj Modranský, PhD.

Samostatné posúdenie smrekov

„Počas hodnotenia zdravotného stavu drevín som zároveň požiadal mesto Banská Bystrica, aby oslovilo odborníkov aj z Katedry integrovanej ochrany lesa a krajiny TUZVO na podkôrny hmyz a jeho vplyv na zdravotný stav 56 kusov

Foto: Mú BB

smrekov nachádzajúcich sa v mestskom parku. Odporúčam riadiť sa výsledkami ich kontroly,“ objasňuje spracovateľ nezávislého dendrologického posudku Martin Kolník. Samostatnú odbornú expertízu „Zdravotný stav a statický stav vybraných drevín rastúcich v mestskom parku“ zameranú na smrekov realizovali Ing. Pavol Hlaváč, PhD., špecialista v odbore ochrana rastlín, lesnícka fytopatológia, arboristika a entomológia, prof. Ing. Jaroslav Kmeť, PhD., špecialista v odbore fyziológia, patofyziológia drevín a arboristika a Pavel Gibas, špecialista na terénne prístrojové merania a výpočtovú techniku a arboristiku. „Podľa vykonaných analýz a výpočtov až 51 z celkového počtu 56 posudzovaných

Foto: Mú BB

smrekov v súčasnosti nespĺňa požiadavky prevádzkovej bezpečnosti stromov rastúcich v urbánnom prostredí a stávajú sa rizikovými drevinami pre svoje okolie,“ hovorí Pavol Hlaváč z TU vo Zvolene.

Čo hovoria výsledky

Na základe oboch doručených posudkov je v prvej etape navrhnutých na odstránenie 149 stromov, z toho 127 ohrozujúcich prevádzkovú bezpečnosť (34 stromov v kategórii „stromy na urgentný výrub“, 42 stromov v kategórii „výrub z dôvodu zlého zdravotného stavu“, 51 smrekov) a 22 ne-

perspektívnych stromov. Všetky, okrem jednej dreviny, sú súčasťou pôvodného prvého aj druhého výrubového povolenia súvisiacich s revitalizáciou tejto národnej kultúrnej pamiatky. Celkovo 132 ďalších kusov stromov je v súčasnosti určených na ošetrovanie. Mestský park je dočasne uzavretý pre verejnosť a po vysúťážení odborne spôsobilej spoločnosti a zabezpečení environmentálneho dozoru budú vybrané dreviny v čase vegetačného pokoja odstránené. „Posudok potvrdil, že v mestskom parku sa nachádzajú desiatky stromov, ktoré ohrozujú prevádzkovú bezpečnosť parku. Aj keď sme sa stretli s nepochopením časti verejnosti, rozhodnutie uzavrieť mestský park bol správny krok. Verím, že k samotným nevyhnutným výrubom budeme môcť pristúpiť začiatkom tak, aby sme park čo najskôr mohli opäť sprístupniť obyvateľom,“ hovorí primátor Ján Nosko. O zvyšných skupinách drevín potenciálne určených na výrub v ďalších etapách budú viesť diskusie projektanti s odborným poradným tímom zloženým z odborníkov z oblasti zoológie, entomológov a ekológov, KPÚ a ďalších. „Naším cieľom naďalej ostáva zrealizovať víťazný návrh revitalizácie mestského parku, ktorý vzišiel z medzinárodnej architektonickej súťaže. Spolu s rozšíreným odborným tímom a projektantmi plánujeme zároveň nastaviť etapizáciu obnovy zelenej zložky na dlhší časový úsek,“ dopĺňa Nosko.

Z. Marhefková, B. Károlyová

Rozhodnite, ktoré projekty zatraktívnia naše mesto

V rámci Participatívneho rozpočtu 2025/2026 prebehla formálna aj obsahová kontrola projektových návrhov, ako aj následný schvaľovací proces. Aktívni Banskobystričania podali pätnásť projektových návrhov s cieľom priniesť do nášho mesta nové možnosti oddychu, zábavy komunitných aktivít či kultivácie zelene. Dvanásť z nich postúpilo do verejného hlasovania, ktoré potrvá do konca januára.

Projekty posudzoval Referát pre participáciu a inováciu v oblasti otvoreného spravovania (PIOS), ktorý zabezpečil formálnu kontrolu. Rada pre participatívny rozpočet zas bola zodpovedná za obsahové hodnotenie. „K 30. septembru 2025 bolo podaných 15 projektových návrhov. Každý projektový návrh bol hodnotený osobitne a zároveň konzultovaný s jeho predkladateľom. Na základe tohto procesu Rada vyhodnotila, že 12 projektových návrhov je realizovateľných a postupuje do verejného hlasovania a 3 projektové návrhy sú nerealizovateľné,“ uviedla vedúca PIOS Soňa Kariková. Verejné hlasovanie beží od 12. januára 2026 a potrvá do 31. januára 2026 a to online formou na mestskej platforme tvormespolu.banskabystrica.sk a asistovanou formou online hlasovania v kancelárii Referátu PIOS na mestskom úrade na adrese Československej armády 26. Ako realizovateľné projektové návrhy postupujúce do verejného hlasovania boli vyhodnotené návrhy Živé VnútroBloky, Pri jednom stole- spájanie generácií, Amfik v Sásovej, Petangový areál na sídlisku Sásová, Medzi Čerešňami, Literárne záhradky, Príroda v záhrade, Malý Kulturák na Sídlisku SNP, Mini Pumptrack, Detské dopravné ihrisko, Revitalizácia oddychovej zóny pred cintorínom v Šalkovej a Nové hniezda pre chránené vtáky. Ako nerealizovateľné boli vyhodnotené návrhy RelaxPark Sásová – Etapa II, Lezecká stena pri skateparku a Detské ihrisko v centre. Participatívny rozpočet je nástroj,

ktorý umožňuje všetkým obyvateľom aktívne a priamo sa zapojiť do rozhodovania o financiách z mestského rozpočtu. Vďaka dobrým nápadom Banskobystričaniek a Banskobystričanov a financiám z participatívneho rozpočtu sa podarilo zrealizovať od roku 2014 v rôznych častiach mesta mnoho kvalitných projektov, ktoré premenili verejné priestranstvá na atraktívne miesta spájajúce susedov, športovcov a celé komunity. Ide napríklad o Laskomerské singletraily, Relax zónu na Fončorde, parkourové a detské ihrisko na Severnej, postupne obnovované uprínske

serpentíny, Radvanskú záhradu, drevený pumptrack v Laskomeri a mnoho ďalších. Medzi úspešné projekty často patria aj výsadby drevín, v uplynulom roku to boli konkrétne nové sakury na Fončorde, ktoré skrášlili verejný priestor a prispeli k zlepšeniu prostredia v lokalite.

B. Károlyová

Ako na to?

Hlasovanie prebieha do 31. januára 2026

Na webe tvormespolu.banskabystrica.sk alebo asistovanou formou online hlasovania v kancelárii Referátu PIOS na mestskom úrade na adrese Československej armády 26.

Chcem hlasovať hneď!

Načítajte QR kód a odovzdajte svoj hlas za pár sekúnd.

Výsadba sakúr na Fončorde

Oddychová zóna Tajovka

Urpínske serpentíny

Drevený pumptrack v Laskomeri

Rok v Banskej Bystrici v obrazoch

Uplynulý rok priniesol do Banskej Bystrice množstvo podujatí, stretnutí a udalostí. Zachytiť všetky pekné okamihy roka 2025 by nebolo možné ani na stránkach celého vydania Radničných novín. Preto vám prinášame aspoň výber niektorých autentických momentov, ktoré rok Banskej Bystrici priniesol. Drobných momentov, ktoré stoja za to si pripomenúť. Nie pre ich veľkosť, ale pre atmosféru, ktorú vytvárali. Táto dvojstrana je pozvánkou nazrieť späť. Prejsť sa uplynulým rokom obraz po obraze, spomenúť si, kde ste vtedy boli, koho ste stretli, čo vám utkvelo v pamäti. Možno v niektorej fotografii nájdete seba, známe miesto alebo pocit, ktorý ste počas uplynulého roka prežili.

Banskobystričania privítali nový rok spoločne na Námestí SNP

Foto: M. Kulovský

Návštevníci si užívajú verejné korčuľovanie, korčule obuli aj tí najmenší

Foto: MsÚ BB

Oblúbený fašiangový sprievod mestom

Foto: MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

Premiérová Gardeniáda prilákala množstvo návštevníkov

Námestie už tradične zdobila Veľkonočná breza

Foto: MsÚ BB

Do mesta dorazili veterány

Foto: MsÚ BB

V lete sa centrom prechádzal nadrozmerý Achilles

Foto: MsÚ BB

Ovlažovacia hmla poskytuje osvieženie v horúcavách

Foto: MsÚ BB

**Radvanský jarmok priniesol dobré jedlo, zábavu,
umenie remeselníkov aj závan histórie**

Foto: MŠÚ BB

V OBRAZOCH

JANUÁR 2026

**Hudba v korunách stromov –
vystúpenie hudobníkov doplnila
pôvabná akrobatika**

Foto: MŠÚ BB

**Populárne sídliskové večerníčky opäť
prišli za deťmi do rôznych mestských častí**

Foto: MŠÚ BB

**Skôr narodení Banskobystričania
zabojovali v športovej olympiáde
seniorov**

Foto: MŠÚ BB

**Festival svetlo v meste ukázal ulice
v novej podobe**

Foto: MŠÚ BB

**Veľkolepé oslavy SNP, počas ktorých celé
Slovensko upiera zrak na Banskú Bystricu**

Foto: MŠÚ BB

**Návštevníci si užívajú bohatý program
Banskobystrických Vianoc**

Foto: M. Kováč

**Vo vianočnom mestečku
nechýbal originálny betlehem**

Foto: M. Kováč

Legenda spred sto rokov ožíva, v lokalite Urpínskych serpentín vznikne tančiareň

Banskobystrická samospráva ohlásila projekt, ktorého víziou je vrátiť zašlú slávu historickej tančiarni. V novom priestore inšpirovanom minulosťou chce mesto organizovať svadby, zábavy a kultúrne akcie.

Mesto Banská Bystrica spolu s Mestskými lesmi Banská Bystrica, v úzkej spolupráci s OOCR Stredné Slovensko, získalo z Fondu na podporu cestovného ruchu, okrem financií na obnovu strechy na objekte dielni a vytvorenie zázemia pre inovatívne formy cestovného ruchu v Medenom hámri, aj pol milióna eur na obnovu niekdajšej tančiarni v lokalite Urpínskych serpentín. Na revitalizovanej ploche plánuje v budúcnosti samospráva organizovať rôzne podujatia a využívať ho aj ako priestor na sobášenie. Urpínske serpentíny boli vybudované v 30-tych rokoch 20. storočia. Kľukatým chodníkom sa návštevník do-

Foto: Archiv

Lokalita vždy poskytovala veľkorýse výhľady

mohli ľudia po osvetlených chodníkoch korzovať ako pred stovkami rokov. Zo získaných financií bude realizovaná stabilizácia svahu a jeho zabezpečenie záchytnou sieťou, aby do

priestoru tančiarni nepadali kamene. Súčasťou sú údržbové práce na oporných múroch, chodníkoch a zábradliach. V priestore pribudne časť verejného osvetlenia a lavičky. Všetky práce sú konzultované a budú realizované pod dohľadom KPÚ. Kvalitnú obnovu a snahu vrátiť

historický vzhľad danej lokality usmerňujú aktívni členovia Banskobystrického spolku okrásľovacieho a ochranného BBSOO. „Dlhé roky sa staráme o zveľaďovanie Urpínskych serpentín. Prostredníctvom participatívne-

a zároveň člen BBSOO. Návštevníci radi vyhľadávajú Urpínske serpentíny v letných mesiacoch, pretože ponúkajú príjemnú klímu. Len pár krokov od centra mesta sa dá schladíť pod korunami stromov, prejsť sa náučnými chodníkmi, navštíviť hvezdáreň, zašportovať si a načerpať novú energiu. Mestské lesy Banská Bystrica, s. r. o. sa podieľali na vybudovaní náučného chodníka a starajú sa o údržbu lesných úsekov chodníka. „Lesy plnia mnoho významných funkcií. Jednou z hlavných priorit urpínskych lesov je rekreačná a kultúrna funkcia, nakoľko sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti mesta. Úspešnosť získania finančných prostriedkov na obnovu urpínskych serpentín je predovšetkým zásluhou mesta Banská Bystrica a jeho oddelenia cestovného ruchu, pretože mali už pred výzvou veľmi dobre pripravenú víziu i projekt zveľadania tejto lokality. Pre Mestské lesy Banská Bystrica ako realizátora projektu je získanie finančných prostriedkov pozitívna správa a urobíme všetko preto, aby Urpínske serpentíny obnovili svoju historickú slávu i krásu,“ hovorí hlavný lesný inžinier Jozef Jankov. Tančiareň však nie je posledný projekt, na realizáciu ktorého sa samospráva zameriava. „V budúcom roku chceme spolu s OOCR Stredné Slovensko vybudovať v rámci Urpínskych serpentín visutú päťmetrovú vyhládokovú lávku na skale, ktorá sa nachádza nad starým Tescom,“ dopĺňa Tomáš Pastorok, vedúci oddelenia cestovného ruchu.

Z. Marhefková

Archívny záber na známu tančiareň

stane z historického centra mesta, popri malej železničnej stanici až k barokovej kalvárii s Kostolom Povýšenia Svätého kríža. Tančiareň sa kedysi nachádzala v spodnej časti serpentín na ploche bývalého lomu, z ktorého sa ťažili kamene pri budovaní mestských hradieb v stredoveku. Zámerom samosprávy je prina- vrátiť tančiarni podobu, akú mala kedysi a organizovať v danej lokalite prednáškové, tanečné, hudobné či filmové večery. V prvej fáze je plánom mesta oživiť tančiareň, kam sa chodili zabávať Banskobystričania aj návštevníci mesta. Dlhodobým plánom však je, aby boli Urpínske serpentíny kompletne osvetlené ako v minulosti, aby

Urpínske serpentíny z vtáčej perspektívy

Foto: MsÚ BB

Štedrý výťažok z vianočných trhov pomôže Únii nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Viac ako mesiac trvajúce Banskobystrické Vianoce 2025 priniesli počas decembra do centra mesta dobrú náladu, sviatočnú atmosféru, tisíce návštevníkov a stovky stretnutí s priateľmi. Banskobystričania, Banskobystričanky i cezpoľní si mohli vybrať z bohatej ponuky takmer 30 štýlovo a žánrovo pestrých podujatí určených pre všetky vekové kategórie. Vďaka systému zálohovateľných pohárov s originálnou grafikou sa podarilo vyzbierať štedrý výťažok 3 618 eur. Ten spolu s výťažkom z Primátorského punču vo výške 4 809 eur poputuje Únii nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Krajskému stredisku v Banskej Bystrici. Ďakujeme všetkým, ktorí sa postarali o jedinečnú atmosféru Banskobystrických Vianoc.

Mesto Banská Bystrica zostavilo aj tento rok bohatý kultúrny program, pričom dramaturgia rešpektovala jednu z hlavných myšlienok adventu – obdobie stíšenia a vnútorného pokoja. „Vďaka spolupráci s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici, Starou Tržnicou, Farnosťou Banská Bystrica - mesto, Vojenskou hudbou Banská Bystrica, Konzervatóriom J. L. Bellu, ZUŠ J. Čikera a ďalšími účinkujúcimi sme mohli byť svedkami pestrého programu, ktorý zaujal nielen veľkých, ale aj malých návštevníkov. Ekumenickými modlitbami a svetelnou inštaláciou oltára sv. Barbory zároveň vyvrcholili oslavy 770. výročia od udelenia mestských privilégií v Kostole nanebovzatia Panny Márie,“ hovorí Katarína Hulinová z Kultúrneho centra Robotnícky dom.

„Hlavné číslo je pre nás 144 784 umytých pohárov, čo znamená, že sme nevytvorili približne 1,2 tony odpadu z jednorazových papierových pohárov. Vďaka tomu bolo námestie čisté. O originálnu grafiku na vratných pohároch sa postarala vizuálna umelkyňa pôsobiaca v Banskej Bystrici, spoluorganizátorka festivalu Svetlo v meste Marcela Záchenská. Návštevníci si budú môcť svoju zberateľskú sadu rozšíriť o nový pohár s autorskou grafikou aj počas tohtoročných Banskobystrických Vianoc 2026,“ hovorí Tomáš Pastorok z oddelenia cestovného ruchu. Banskobystrické Vianoce boli predovšetkým o pomoci druhým. V mestskom charitatívnom stánku sa vystriedalo 12 neziskových organizácií a inštitúcií, členovia Mestského mládežníckeho parlamentu, ale aj primátor Ján Nosko so svojim tímom v rámci Primátorského punču. Štedrý výťažok zo systému zálohovateľných pohárov Banskobystrických Vianoc 2025 a Primátorského punču v celkovej výške 8 427 eur odovzdal primátor Ján Nosko zástupcom Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Krajskému stredisku v Banskej Bystrici. „Ďakujem všetkým, ktorí sa postarali o jedinečnú vianočnú atmosféru v našom meste, podporili dobrú vec a zálohu za pohár venovali banskobystrickej pobočke Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Medzi headlinerov patrili skupiny AYA, Gladiátor, Veronika Rabada, Hudba z Marsu, Malalata i Lukáš Adamec. Zvyky a tradície predstavili folkloristi z FS Združenie autentického folklóru Pohronci, FS Heľpan, DFS Heľpančok a DFS Prvosienka. Nechýbal živý betlehem ani banické koledy. Drevený betlehem rozšírený o nové plastiky, umiestnený na nádvorí Barbakánu, prišiel predstaviť samotný majster rezbár Peter Zoričák, ktorého drevené betlehemy sú oceňované i v zahraničí.

Systém vratných pohárov, ktorých bolo v obehu 33 000 kusov, sa opäť osvedčil a samospráva v ňom plánuje pokračovať aj počas ďalšieho ročníka.

Z. Marhefková

Plavecká 24-hodinovka prekonalá návštevnícky rekord, najstarší plavec mal 91 rokov

Banskobystrická plavecká 24-hodinovka, ktorá sa už tradične koná na sklonku roka, sa teší mimoriadnej obľube. A čísla z posledného ročníka sú toho dôkazom. Zatiaľ čo v minulom roku využilo bezplatný vstup na plavárňu 3 212 ľudí a svojich sto metrov pre zdravie odplávalo celkovo 2 299 ľudí, tento rok sa podarilo návštevnícky rekord prekonať. Za 24 hodín prešlo bránami plavárne 3 222 návštevníkov, pričom sto metrov pre zdravie odplávalo 2 369 z nich. Výzvy sa nezľakli ani skôr narodení. Najstarší plavec mal 91 rokov,

Foto: MúJ BB

najstaršia plavkyňa 88 rokov. Najrýchlejším plavcom na sto metrov bol 20-ročný Šimon

Paulíny s časom 0:58,10. Najrýchlejšia plavkyňa bola aj tento rok 15-ročná Bratislavčanka Sophia Jaďuďová, s časom 1:03,51. Na podujatí sa zúčastnili aj návštevníci z Čiech, Francúzska, Brazílie, Rakúska, Ukrajiny, Švajčiarska, Talianska, Nemecka, Veľkej Británie, Kanady, Belgicka a Írska. Tohtoročnú plaveckú 24-hodinovku zatriktívil aj Matej Majling, ktorý preplával 100 metrov pod vodou na jeden nádych a ultrabežec Filip Guzma, ktorý zdolal v bazéne na Štiavničkách plavecký polmaratón. B. Károlyová

TIPOS Banskobystrická latka 2026 s hviezdным obsadením

Špecializovaný výškarský míting s hudbou Banskobystrická latka sa pripravuje na svoj 32. ročník s viacerými novinkami, ale najmä so štartovou listinou nabitou svetovou kvalitou. S obhajcami prvenstiev Jaroslavou Mahučichovou a U Sang-hjokom na čele.

Svetová rekordérka, majsterka sveta a olympijská víťazka Machučichová sa na Štiavničkách predstaví 24. februára siedmy raz, svoje štvrté víťazstvo vlni dosiahla výkonom 201 cm. Ukrajinskej rekordérke mítingu (206 cm v roku 2021) bude konkurovať srbská víťazka ročníka 2024 Angelina Topićová, s ktorou sa na MS 2025 v Tokiu delila o bronz. Ďalšou potvrdenou účastníčkou je Britka Morgan Lakeová, juniorská majsterka sveta 2014 a tretia z finále Diamantovej ligy 2025. K už dávnejšie známym Eleanor Pattersonovej (víťazka 2022) a historicky prvej Cyperčanke v štartovke BBL Jelene Kuličenkovej pribudla jamajská šampiónka Lamara Distinová.

Trojnásobný víťaz BBL, kórejský vojak U Sang-hjok, si po septembrovom finále MS opäť zmeria sily s Janom Štefelom – pôjde o súboj strieborného s bronzovým medailistom z Tokia 2025. Bude o to vzácnnejšie, že jediný český medailista MS 2025 plánuje v tejto halovej sezóne iba štyri štarty. Taliansku výšku bude zastupovať bronzový z HME v Apeldoorne Matteo Sioli. „Zhovoráme sa aj s Gianmarcom Tamberim, ale ešte sa nerozhodol, či bude skákať v halovej sezóne. V plnej forme by bol nesporne obohatením súťaže,“ prezradil manažér mítingu Alfons Juck. Organizátorom už dávnejšie prisľúbil účasť kubánsky víťaz ročníka 2020 Luis Zayas, rovnako ako Pattersonová vlni druhý. Do Banskej Bystrice zavíta jubilejný desiaty raz legendárny Bahamčan Donald Thomas. Čestným hosťom 32. ročníka bude Američan Dwight

Stones, prvý výškar, ktorý prekonal 230 cm (v Mníchove 1973). Pod Urpínom sa možno stretne aj s katarským rekordérom podujatia Mutazom Essa Baršimom, ktorý sa takisto chystá zavítať. Katarčan upevní svoju väzbu na Slovensko aj inak – BBL totiž vstupuje do seriálu s názvom What Gravity Tour, ktorého zakladateľom je práve olympijský víťaz z Tokia. Banská Bystrica sa tak ocitne v spoločnosti mítingu v Dauhe, ktorý Baršim organizuje, a tiež nemeckého Heilbronn. „Zaujím údajne prejavilo aj Monako, takže Banská Bystrica bude takpovediac vo vznešenej spoločnosti podujatí,“ vyzdvihol Alfons Juck. Na príprave 32. ročníka BBL sa už v úlohe riaditeľa podieľa Martin Škarba. Zmenu na čele organizačného výboru si vyžiadal nešťastný úraz spoluzakladateľa a 30 rokov riaditeľa BBL Ľubomíra Roška s vážnymi následkami. Škarba, rodák z Banskej Bystrice, nie je žiaden nováčik, medzinárodný chodecký rozhodca sa podieľal na prípravách Dudinskej 50-ky a banskobystrických podujatí EYOF 2022, ME do 18 rokov 2024

či mítingov P-T-S. V pondelok 23. februára sa na Štiavničkách uskutoční národný program s možnosťou prebojovať sa do hlavnej súťaže. Vypísané limity majú hodnotu 212, resp. 181 cm. „Teší ma, že sa nám podarilo obnoviť národný program. Cieľom je motivovať slovenských výškarov, aby sa predstavili v hlavnej súťaži. Najhorúcejšími kandidátmi sú Julian Juráček a Michaela Lenhartová, obaja majú absolútne osobáky na úrovni dvoch centimetrov od limitov. Rozbiehame aj školský program, v rámci ktorého si žiaci zo ZŠ Spojová a ZŠ Moskovská zmerajú sily v skoku z miesta. Víťazov bude dekorovať na druhý deň víťazka ženskej súťaže BBL,“ priblížil riaditeľ. O kontinuitu slovenskej účasti na BBL sa v uplynulých dvoch ročníkoch staral Robert Ruffini mladší. Bronzový výškar juniorských ME 2023 v Jeruzaleme bol pri svojej premiére v roku 2024 (215 cm) aj vlni (211) dvanásty, od jesene 2025 však študuje ekonómiu na prestížnej súkromnej americkej univerzite v Princetone, kde aj trénuje a bude súťažiť v prvej divízii NCAA. Poslednou slovenskou výškarkou na BBL bola v roku 2021 Tatiana Dunajská (12./180).

Foto: MúJ BB

Vstupenky na TIPOS Banskobystrickú latku 2026 budú k dispozícii od 26. januára v priestoroch VŠC Dukla na Hutnej ulici a budú sa prvý raz predávať na miesta. Každý divák, ktorý príde do haly na Štiavničkách do 17.00 h, bude zaradený do žrebovania o tombolu.

Slovenský atletický zväz

Karol Beniač ml.

Úspešný banskobystriický modrotlačiar. Obchodník mal údajne tajomstvo na miešanie farby, ktorá nebledla a ostávala stále sýta. Jeho podnikateľský úspech bol výsledkom dlhoročnej práce, remeselnej zručnosti a dôsledného prístupu ku kvalite. Už v mladom veku tak získal pevné základy, ktoré mu umožnili plynule nadviazať na rodinnú tradíciu.

Karol Beniač mladší (druhý zľava) s manželkou a priateľmi

Karol Beniač ml. sa narodil 10. decembra 1888 ako tretie dieťa do rodiny Karola (Viliama) Beniača. Študoval na evanjelickom gymnáziu (1899 – 1903) a na banskobystrickej obchodnej škole. V roku 1919 získal priemyselný certifikát na farbiarsku dielňu, živnostenský list na obchod s plátom, súknom, obuvou a módnym tovarom. V tom istom roku mu odovzdal jeho otec aj modrotlačiareň. Ako tovariš sa mladý Beniač zdokonaľoval v nemeckom chemickom koncerne BASF. Po štúdiách prevzal vedenie rodinnej dielne na výrobu modrotlače v Hornej ulici spolu aj s obchodom s textilným tovarom.

„Boli sme traja bratia, Karol, Antal a ja – Jozef. Mali sme krásne detstvo a výchovu. Ako evanjelická rodina sme každú nedeľu chodili do kostola v Lazovej ulici. Sedeli sme celá rodina v prvom rade – bratia, starí rodičia aj rodičia. Doma sme sa zhovárali s otcom po slovensky, s mamou po nemecky, veľmi chcela, aby sme sa naučili po nemecky. Nikdy sa po slovensky poriadne nenaučila, mala problémy s vyslovovaním niektorých slovenských slov. Ľudia v meste mali mamu veľmi radi a ona Bystricu zbožňovala. Pracovala v obchode na námestí, bola riaditeľkou aj majiteľkou zároveň, otec bol v Radvani. Obaja veľa cestovali za obchodom aj do Bratislavy, kde mali aj byt. Každý víkend, keď bolo dobré počasie, sme chodili do prírody, ja som v zime rád lyžoval a hral som za Bystricu hokej ako dorastenec. V lete sme chodili na majálesy, guláše. Žili sme normálny život, v rodine sme boli pracovití a nemali sme problémy stýkať sa s mnohými ľuďmi, mali sme veľa priateľov.“ Spomienky poukazujú na pevné rodinné zázemie, jazykovú pestrosť

domácnosti a aktívny spoločenský život. Rodina Beniačovcov mala na dnešnom Námestí SNP č. 18 obchod. Na Hornej ulici č. 26 prevádzkovala obchod s textilom a Karol Beniač ml. vlastnil v tom čase aj dnešný Thurzov dom. V manželstve s Doroteou Wannerovou sa narodili traja synovia, dvojčičky Karol a Antal a mladší Jozef. „Otec bol veľmi prísny, ale dobrý človek. Mal zdravotné problémy, býval často chorý. Boli to väčšinou kožné problémy, ktoré pravdepodobne súviseli s výrobou modrotlače a farbiacich roztokov. Vlastnil tajomstvo na miešanie farby, ktorá nebledla a ostávala stále sýta. Žiaľ, keď umieral, už zle hovoril, nerozumeli sme mu, a tak sme sa jeho tajomstvo ne-

dozvedeli. Otec bol aj vášnivý poľovník. Na Dobroči mal poľovný revír spolu s Michalom Zibrínom z Brezna, ktorý bol v tom čase ministrom Benešovej vlády. Keď otec nepracoval, rád chodil do prírody, na majálesy alebo chodili s mamou do Budapešti na rodinné návštevy. Chodievali sme tam aj my počas letných prázdnin. Otec ešte zbožňoval kone a už ako mladý sa naučil jazdiť na vlastnom koni. Počas prvej svetovej vojny bol v jazdeckom pluku, vo Viedni bol v rakúsko-uhorskej armáde ako dôstojník. Otec nám nikdy nekupoval hračky, hovoril, aby sme si ich radšej urobili sami. Tak sa nám podarilo urobiť aj malý člň na Hrone a sami sme si dokonca vyrobili tenisové rakety.“ Rodina tak patrila medzi výrazné obchodnícke a remeselnícke vrstvy mesta.

Modrotlačová fabrika

Továreň na Radvanskej ulici č. 30 na južnom okraji mesta sa stala na viac ako dve desaťročia synonymom prosperity, kvality a rodinnej tradície. V čase najväčšieho rozkvetu pracovala v továrni takmer päťdesiatka za-

mestnancov. Jeho osobnosť spájala pracovnú disciplínu s výrazným vzťahom k prírode a tradičným hodnotám. „Spomínam si, že pri modrotlačí bol náš dom a v pristavenej časti mal otec kanceláriu. V zime boli za oknami pelargónie, na jar ich vystavili na okná, krásne to vyzeralo. Fabrika bola obrovská, keď je človek malý a mladý, všetko vyzerá väčšie. Mali sme záhradu, kde boli ovocné stromy a továreň mala veľký dvor. Dokonca v areáli bol aj tenisový kurt. Továreň mala veľký sklad a na ten si veľmi dobre pamätám, pretože keď sme prišli zo školy, každý deň otec chcel, aby sme na hodinku prišli do skladu a nosili zafarbené látky, aby sme sa naučili aj pracovať.“

Život vo Švajčiarsku a Austrálii

V roku 1944 emigroval Karol Beniač ml. s rodinou do švajčiarskeho mesta Locarno, kde žili v prenajatom dome až do roku 1952. Neskôr rodina odišla do Austrálie. Areál fabriky bol zároveň pracovným aj rodinným priestorom, ktorý formoval každodenný život Beniačovcov. „Jedného večera sme mali spoločnú večeru a keď som sa pozrel na otca, videl som, že niečo s ním nie je v poriadku. Dostal porážku. To bolo v roku 1952. Žiaľ, porážku dostal niekoľkokrát.“ Odchod do zahraničia bol motivovaný snahou ochrániť rodinu a pokračovať v profesionálnych ambíciách. Karol Beniač ml. zomrel 13. septembra 1952 v Sydney.

„Chceli sme odísť do Ameriky, kde mal otec známeho v Santa Monice v Kalifornii. Každá imigračná krajina mala svoje číslo, ale kým sme ho dostali, rozhodli sme sa pre Austráliu. Cesta loďou trvala mesiac. Po príchode do Melbourne sme išli do kempu, potom do Sydney a ďalej do Snowy Mountains. Otec sa v Austrálii cítil veľmi dobre, mal plno nových plánov, chcel podnikáť a doviest' modrotlačové know-how zo Švajčiarska.“

Na fragmenty z rodinného života významnej modrotlačárskej rodiny si zaspomínal syn Karola Beniača ml. Jozef, ktorý zomrel 2. marca 2018 v Banskej Bystrici. Pochovaný je na evanjelickom cintoríne.

Filip Glocko, Stredoslovenské múzeum

Na Novoročnom šachovom turnaji sa ukázali mladé talenty aj veľmajster

Začiatkom januára sa v Banskej Bystrici uskutočnil tradičný Novoročný šachový turnaj pri príležitosti 33. výročia vzniku Slovenskej republiky. V priestoroch Spojenej školy v Kremničke sa na podujatí zišlo spolu 114 šachistov. V hlavnom turnaji nastúpilo 69 hráčov.

Medzi najväčších favoritov patrila GM Filip Haring, odchovanec ŠK Junior Banská Bystrica. Od 1. januára 2026 už hrá s titulom veľmajstra FIDE a stal sa prvým hráčom, ktorý vyrastal v klube Junior BB a MOMS, žije a aktívne hrá v Banskej Bystrici a zároveň dosiahol tento prestížny titul. Organizátori veria, že podobnú cestu raz absolvujú aj ďalšie mladé talenty klubu – AFM Filip Kopečný a ACM Adam Kopečný z Banskej Štiavnice. Súbežne s hlavným turnajom prebiehal aj mládežnícky turnaj GPX, zaradený do celoslovenského seriálu súťaží GPX do 14 rokov. V kategóriách dievčat a chlapcov do 8, 11 a 14 rokov sa do bojov o poháre, medaily a vecné ceny zapojilo 45 hráčov. Práve mladým šachistom sa na podujatí venovala veľká pozornosť zo strany hostí, sprievodných osôb aj verejnosti. Diváci mohli sledovať napínavé súboje začínajúcich hráčov so skúsenejšími mládežníckymi reprezentantmi Slovenska, účastníkmi vrcholných podujatí, akými boli majstrovstvá Európy, Európy mládeže či sveta v roku 2025. Oba turnaje sa hrali švajčiarskym systémom na sedem kôl, s tempom 2 × 10 minút + 3 sekundy na ťah.

Výsledky hlavného turnaja

Víťazom Novoročného turnaja 2026 sa stal GM Filip Haring (LŠŠ). Druhé miesto obsadil CM Martin Solčan a tretiu priečku si vybojoval Peter Surnak z Českej republiky. Tesne za stupňami víťazov skončil Pavol Lupták z PŠK Banská Bystrica, pred Adamom Kopečným zo ŠK Junior Banská Bystrica. Šieste miesto patrilo Bartolomejovi Szakálovi zo ŠK Podpoľanie. V silnej konkurencii sa opäť presadili aj mládežnícke talenty a reprezentan-

ti Slovenska, z ktorých sa až traja prebojovali do elitnej desiatky. V kategórii dievčat do 18 rokov zvíťazila Alexandra Sivoňová z TJ Tatran Zákamenné. Medzi chlapcami do 18 rokov bol najúspešnejší Bartolomej Szakál zo ŠK Podpoľanie. Kategóriu chlapcov do 16 rokov ovládol Adam Kopečný, pred bratom Filipom, pričom tretie miesto obsadil Matúš Moravčík z Beskydskej šachovej školy. Medzi dievčatami do 16 rokov triumfovala Timea Laurincová z Topoľčianskeho šachového klubu, pred Jaroslavou Morovou zo ŠK Junior Banská Bystrica, tretia skončila Adela Zvalová z RŠA Nitra. V seniorskej kategórii si prvenstvo vybojoval Pavol Lupták, pred Vladimírom Giertlom z PŠK Banská Bystrica. Kategóriu žien ovládla Timea Laurincová, druhé miesto obsadila Jaroslava Morová a tretia skončila Adela Zvalová.

Mládežnícky turnaj GPX

V žiakom turnaji GPX bojovalo 45 hráčov rozdelených do šiestich kategórií. Medzi dievčatami do 14 rokov zvíťazila Aneta Repková

zo ŠK Rajec, pred Júliou Nelou Štrícovou z LŠŠ Liptovský Mikuláš a Adrianou Peťkovskou zo ŠK Trenčín. V kategórii chlapcov do 14 rokov triumfoval Filip Jusko zo ŠK Rajec, druhý skončil Alex Mitter zo ŠK Junior Banská Bystrica a tretie miesto obsadil Peter Dibdiak zo ŠK Tatran Zákamenné. V kategórii dievčat do 11 rokov dosiahli rovnaké pomocné hodnotenie Hannah Viskupová z Nitrianskej šachovej akadémie a Viktória Lea Štrícová z LŠŠ. Tretia priečka patrila Emme Bartošovej z KŠN Bratislava. Medzi chlapcami do 11 rokov zvíťazil Michal Stoklasa, pred Arlenom Virostkom zo ŠK Tomášovce, pričom tretí skončil František Knechta z Junior Tomášovce. Najmladšiu kategóriu do 8 rokov ovládol Daniel Halčín zo ŠK Ružomberok. Druhé miesto obsadil Oliver Kamenický z CVČ Považská Bystrica a tretí skončil Martin Tomus zo ŠK Ružomberok.

Na záver patrí poďakovanie všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a úspešnom priebehu podujatia. Osobitne organizátori ďakujú spoluorganizátorom – mestu Banská Bystrica,

Miestnemu odboru Matice slovenskej Banská Bystrica, Banskobystrickému samosprávnemu kraju a spoločnosti M. R. Štefánika. Veľká vďaka patrí aj dobrovoľníkom, členom ŠK Junior pri CVČ Banská Bystrica, CVČ Havranské, CVČ Junior a Spojenej škole v Kremničke, ktorá poskytla účastníkom dôstojné priestory a kvalitné podmienky na športové výkony. Vysoká športová úroveň, účasť nádejných talentov a spokojnosť účastníkov sú povzbudením pre organizátorov tejto tradičnej akcie aj do ďalších rokov.

Z. Gregor

Foto: ŠK Junior

Nezabudnite na daň z nehnuteľností

Oddelenie mestských daní a poplatkov mestského úradu pripomína, že ak ste v roku 2025 nadobudli nehnuteľnosť do vlastníctva alebo nehnuteľnosť ste predali či darovali, nezabudnite podať priznanie k dani z nehnuteľnosti na rok 2026, najneskôr do 31. 01. 2026 obci, v ktorej sa daná nehnuteľnosť nachádza. Do uvedeného termínu podávajú priznanie k dani z nehnuteľností aj osoby, ktorým sa na liste vlastníctva v roku 2025 zmenila výmera pozemku alebo sa zmenil druh pozemku

alebo bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a došlo k vysporiadaniu majetkových práv k nehnuteľnostiam. Priznanie podávajú aj tie osoby, ktorým bolo v minulom roku vydané právoplatné stavebné povolenie,

Foto: pisaňay.com

kolaudačné rozhodnutie alebo začali užívať drobnú stavbu alebo inú nehnuteľnosť. Zároveň fyzické osoby, ktoré si chcú uplatniť nárok na úpravu poplatku za komunálny odpad za rok 2025 alebo uplatniť nárok na zníženie dane z nehnuteľností na rok 2026 (podľa podmienok uvedených v platnom všeobecne záväznom nariadení č. 14/2022) musia, tak urobiť do 31.01.2026, inak nárok na úpravu poplatkovej a daňovej povinnosti im zanikne. Oddelenie mestských daní a poplatkov, MsÚ BB

Čakajú na vás

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

NORA - PSIA ŠPORTOVKYŇA
DO AKTÍVNEJ RODINY

Vek: narodená vo februári 2023
Pohlavie: fenka
Kastrácia: áno
Váha: 13 kg
Výška: 45 cm
Znášanlivosť so psami a fenkami: áno
Znášanlivosť s mačkami: nie je preukázané
Aj Norka patrí medzi psíky, ktoré

Foto: KS ZV

SESY - KREHKÁ DUŠA

Vek: narodená v júli 2021

Pohlavie: fenka

Kastrácia: áno

Výška: 51 cm

Váha: 22 kg

Znášanlivosť so psami a fenkami: nie

Znášanlivosť s mačkami: nie

Táto stredne veľká fenka prežila

prvé roky svojho života v osade

a starostlivosť jej majiteľov

bola značne nedostatočná.

Ešte sa len učí, že už je v bez-

pečí. Napokon sa jej dobro-

voľne vzdali, čo bolo vlastne

to najlepšie, čo sa jej mohlo pri-

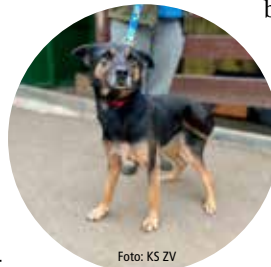

Foto: KS ZV

hodiť. Sesy dostala druhú šancu, no život v zlých podmienkach na nej zanechal stopy. Našťastie, táto čistá duša na ľudí nezanevrela. Miluje pohladenia a ľudskú prítomnosť, no ešte stále sa u nej objavujú obavy a strach. Zranená dušička Sesy pravdepodobne neustále čaká, odkiaľ príde ďalší úder alebo kopanec a ešte si neuvedomuje, že už je v bezpečí. Čas a milujúca rodina ale trpezlivým prístupom tieto stigmy určite odstráni. Sesy potrebuje len lásku a stabilné prostredie, v ktorom sa uvoľní a pochopí, že jej trápenie je ukončené a hrozby sú minulosťou.

sú po skúsenostiach z predošlého života k ľuďom spočiatku opatrné. Ostatne, takýchto traumatizovaných psíkov je v karanténnych staniaciach a útulkoch vždy mnoho. Neuveriteľné na týchto stvoreníach ale je, ako dokážu dávať druhé šance. Nora potrebuje trochu času, no zmenu vidieť už o pár chvíľ. Musí si vás overiť a ubezpečiť sa, že jej neublížite. Už po krátkom osmeľení neveríte vlastným očiam. Odrazu je z nej úžasný, veselý

a hravý psík, ktorý miluje pohyb. Štvornohá športovkyňa by určite ocenila domov u aktívnych ľudí, dlhé prechádzky, výlety a túry. Nedovoľme, aby si Nora myslela, že útulok je to najlepšie, čo môže zažiť.

Ak vás psíky zaujali, chcete vidieť viac psov určených na adopciu či pomôcť formou dočasnej opater, informujte sa na čísle 0918 505 254 alebo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, Zvolen. Presné informácie o formách víťanej pomoci nájdete aj na stránke www.kszv.sk.

Lákavý program do konca januára

Január sa rozbehol pestrou ponukou podujatí a hoci je jeho časť už za nami, stále je z čoho vyberať. Či už dostanete chuť stráviť večer v divadle, vychutnať si koncert, podporiť tím na športovom zápase alebo si užiť tvorivú rodinnú aktivitu, do konca mesiaca máte ešte viacero príležitostí. Vybrali sme pre vás prehľad podujatí z rôznych oblastí, ktoré nás v Banskej Bystrici čakajú ešte tento mesiac.

Lietajúci kufrík	streda 21.1. o 16:30 hod.	interaktívne rozprávkové čítanie pre deti od troch rokov	Verejná knižnica Mikuláša Kováča, pobočka Sásová
Súčasný čo?	streda 21.1. o 19:00 hod.	predstavenie, ktoré divákovi približuje históriu, hlavné princípy a vývoj tohto tanečného umenia	Divadlo Štúdio tanca
Scandi 2025: Medvedí princ	štvrtok 22.1. o 17:00 hod.	rozprávka, Filmový klub	Múzeum SNP
Lucia Švihlová trio	piatok 23.1. o 18:00 hod.	večer swingovej hudby	kaviareň Korzo
Kukuk	sobota 24.1. o 16:00 hod.	interaktívne predstavenie pre deti	Divadlo Štúdio tanca
Vtáčiky Radvane v zime	sobota až nedeľa 24.1. – 25.1. od 10:00 do 14:00 hod.	tvorivé dielne pre rodiny s deťmi	Stredoslovenské múzeum, Tihányiovský kaštieľ
Veľká cesta	nedeľa 25.1. o 10:00 hod.	divadelné predstavenie pre deti	Bábkové divadlo na rázcestí
Cesta do fantázie	streda 28.1. o 16:00 hod.	čítaj s nami a príď sa porozprávať s rovesníkmi	Štátna vedecká knižnica
Architektúra v galérii	štvrtok 29.1. o 17:00 hod.	loginform a iné systémy navigácie v československej architektúre 70. a 80. rokov	
Hudba Ennio Morricone pri sviečkach	piatok 30.1. o 19:00 hod.	hudba v podaní sláčikových nástrojov	Aula SZU
MIBA Banská Bystrica MIMEL Lučenec	piatok 30.1. o 19:30 hod.	futsalová extraliga mužov 11. kolo	Športová hala Dukla na Štiavničkách
Lubica Čekovská a slovenské kvarteto	sobota 31.1. o 18:00 hod.	koncert	Robotnícky dom

B. Károlyová

MESTO BANSKÁ BYSTRICA A STREDOSLOVENSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO POZÝVAJÚ

Autor: Zdeno Rušný

FAŠIANGY

v meste

17.2. 26
utorok

16:00 – 17:00

FAŠIANGOVÉ MASKY

tvorivá dielňa pre deti – výroba tradičných masiek

miesto: Radnica, Námestie SNP 1

17:00

BURSA IDE MESTOM

fašiangový sprievod v maskách:

FS Urpín a DFS Radosť z Banskej Bystrice

trasa: Dolná ulica → Námestie SNP

19:00

PIESNE MOJE, PIESNE

koncert žartovných a lascivných piesní

miesto: Robotnícky dom, Robotnícka 3, BB

účinkujú: spevácke skupiny Trnki, Hojana, Hronky, Horehronci, Mladosť z Banskej Bystrice a Kmotry z Detvy, ĽH Pokošovci zo Šumiaca, Ivan Slávik z Kysáča

vstupné: 10 €

predpredaj: Kaviareň a galéria Korzo,

Stredoslovenské osvetové stredisko, Dolná 35, BB

**RADNIČNÉ
NOVINY**
MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Vydáva: Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, E-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, Tel.: 048/4330 107, Príprava textov a grafiky: Bc. Barbara Károlyová, Mgr. Zdenka Marhefková, PhD., Layout: Mgr. Tomáš Pastork, Grafická úprava: Denisa Fazekašová, Tlač: Polygrafické centrum, s.r.o., Tomášikova 26, 82101 Bratislava, Distribútor: Do každej bytovej schránky, Slovenská pošta, a.s., Vychádza v náklade: 34 600 výtlačkov, Periodicita: mesačník, On-line verzia: www.banskabystrica.sk, Evidenčné číslo: EV 2943/09, IČO vydavateľa: 00313271, ISSN 1339-9837, Nepredajné! Nevýžiadané rukopisy nevracame. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov vrátane krátenia. Vydané: január 2026.